

ΤΑ ΕΛΕΓΓΙΑ ΤΗΣ ΟΞΩΠΕΤΡΑΣ (1991)

ΑΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟΥ, ΑΝΕΜΠΟΔΙΣΤΟΥ

Τώρα, στη βάρκα όπου κι αν μπεις άδεια θα φτάσει
Εγώ αποβλέπω σ' έναν μακρύ θαλασσινό Κεραμεικό
Με Κόρες πέτρινες και που κρατούν λουλούδια. Θα 'ναι νύχτα και
    Αύγουστος
Τότε που αλλάζουν των αστερισμών οι βάρδιες. Και τα βουνά
    ελαφρά
Γιομάτα σκοτεινόν αέρα στέκουν λίγο πιο πάνω απ' τη γραμμή του
    ορίζοντα
Οσμές εδώ ή εκεί καμένου χόρτου. Και μια λύπη άγνωστης γενεάς
Που από ψηλά
    κάνει ρυάκι πάνω στην αποκοιμισμένη θάλασσα

Λάμπει μέσα μου κείνο που αγνώω. Μα ωστόσο λάμπει

Αχ ομορφιά κι αν δεν μου παραδόθηκες ολόκληρη ποτέ
Κάτι κατάφερα να σου υποκλέψω. Λέω: κείνο το πράσινο κόρης
    οφθαλμού που πρωτο-
Εισέρχεται στον έρωτα και τ' άλλο το χρυσό, που όπου κι αν το
    τοποθετείς ιουλιζέι.
Τραβάτε τα κουπιά οι στα σκληρά εθισμένοι. Να με πάτε κει που
    οι άλλοι παν
Δε γίνεται. Δεν εγεννήθηκα ν' ανήκω πουθενά
Τιμαριώτης τ' ουρανού κει πάλι ζητώ ν' αποκατασταθώ
Στα δίκαιά μου. Το λέει κι ο αέρας
Από μικρό το θαύμα είναι λουλούδι και άμα μεγαλώσει θάνατος

Αχ ομορφιά συ θα με παραδώσεις καθώς ο Ιούδας
Θα 'ναι νύχτα και Αύγουστος. Πελώριες άρπες που και που
    θ' ακούγονται και
Με το λίγο της ψυχής μου κυανό η Όξω Πέτρα μέσ' από τη μαυρίλα
Θ' αρχίσει ν' αναδύεται. Μικρές θεές, προαιώνια νέες
Φρύγισσες ή Λυδές με στεφάνι ασημί και με πρασινωπά πτερύγια
    γύρω μου άδοντας θα συναχτούν
Τότε που και του καθενός τα βάσανα θα εξαργυρώνονται
Χρώματα βότσαλου πικρού: τόσα
Με περόνες πόνου όλες σου οι αγάπες: τόσα
Του βράχου η τύρφη και του άφραχτου ύπνου σου η φρικαλέα
    ραγισματιά: δυο φορές τόσα

Όσπου κάποτε, ο βυθός μ' όλο του το πλαγκτόν κατάφωτο
Θ' αναστραφεί πάνω από το κεφάλι μου. Κι άλλα ως τότε
    ανεκμυστήρευτα
Σαν μέσ' από τη σάρκα μου ιδωμένα θα φανερωθούν
Ιχθείς του αιθέρος, αίγες με το λιγνό κορμί κατακυμάτων
κωδωνοκρουσίες του Μυροβλήτη

Ενώ μακριά στο βάθος θα γυρίζει ακόμα η γη με μια βάρκα μαύρη
    κι άδεια χαμένη στα πελάγη της.

ΤΟ ΕΙΚΟΝΙΣΜΑ

Ίδιος ο βράχος κι όλο ευσέβεια
Περιπατούν τα κύματα στα σκοτεινά. Οι ασφόδελοι
Και οι νάρκισσοι κι εκείνοι αποκυήματα
Της φαντασίας των νεκρών παν κατά νέφη και ύπνους

Προχωρώ από ένστικτο μην ξέροντας ποια μέρα

Μυρίζει ευγένεια ξύλου παλαιού
Ή ζώου ταπεινωμένου. Και βέβαια
Κάπου εδώ πρέπει να υπήρξα· τόσο γρήγορα
Που ξημερώνει και σας ξαναβρίσκω
Βάσανά μου ιερά χορταριασμένα σπίτια κεραμιδιά μέσα στα
λεμονόδεντρα

Τόξα, καμάρες όπου εστάθηκα κι ανοιχτές βρύσες
Πού ν' άγγιξε άγγελος; Τι να 'μεινε; Ποιος τώρα;

Μισοσβησμένος φτάνω από της πολιτείας τα μέρη
Όπως από της εκκλησίας την πυρκαγιά το εικόνησμα
Κόκκινα της φωτιάς και μαύρα του δαιμόνου
Που μες στη δρόσο του πρωινού
σιγά σιγά διαλύονται

Ξέφτιος κι όλο χαρακιές, με τη λέξη ακόμη *σ' αγαπώ* ευδιάκριτη
επάνω του

Ο τοίχος! Και της κλίμακας η κουπαστή κι εκείνη
Άβαφη κι από τις πολλές απαλές που πέρασαν παλάμες λεία!
Φορτωμένος γηρατιά και νεότητες πάλι ανεβαίνω
Ξέροντας που το παλιό σανίδωμα θα τρίξει, πότε
Θα με κοιτάξει από το κάδρο της η θεία Μελισσινή
Και αν αύριο θα βρέξει

Ίσως κάτι που μου ανήκει ανέκαθεν να διεκδικώ
Μπορεί και απλώς μια θέση μες στα Ερχόμενα
Που είναι το ίδιο· ένδυμα καμωμένο από φωτιά ψυχρή
Πράσινα του χαλκού και βυσσινιά βαθιά της Παναγίας

Στέκω με το δεξί μου χέρι στην καρδιά
Πίσω μου δύο ή τρία κηροπήγια
Το μικρό τετράγωνο παράθυρο πάνω στην καταιγίδα
Τα Πέραν και τα Μέλλοντα.

«ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΨΥΧΗ»

Άγρια μαύρη θάλασσα χτυπιέται πάνω μου
Η ζωή των άλλων. Οτιδήποτε μέσα στη νύχτα ισχυρίζεσαι
Ο Θεός το μεταβάλλει. Ελαφρά πάνε τα σπίτια
Μερικά φτάνουν κι ως την προκυμαία μ' αναμμένα φώτα
Η ψυχή πηγαίνει (λένε) των αποθαμένων

Α τι να 'σαι που σε λεν «ψυχή» αλλά που μήτε αέρας
Έσωσε ύλη να σου δώσει μήτε χνούδι ποτέ
Στο πέρασμα να σου αποσπάσει
Τι βάλαμο ή τι δηλητήριο χύνεις έτσι που

Σε καιρούς παλιούς η ευγενική Διοτίμα
Νοερά τραγουδώντας έφτασε να μεταβάλει
Το νου του ανθρώπου και τον ρου στην Σουαβίας τα ύδατα*
Ώστε κείνοι που αγαπιούνται να 'ναι κι εδώ κι εκεί

Των δύο αστέρων και του ενός μονάχα πεπρωμένου

Ανύποπτη μοιάζει να είναι αν και δεν είναι
Η γη. Χορτάτη από διαμάντια και άνθρακες
Όμως ξέρει να ομιλεί κι από κει που η αλήθεια εκβάλλει
Με κρουστά υποχθόνια ή πηγές μεγάλης καθαρότητας
Έρχεται να στο επιβεβαιώσει. Ποιο; Τι;

Το μόνο που ισχυρίζεσαι κι ο θεός δεν μεταβάλλει
Κείνο το κάτι ανεξακρίβωτο που υπάρχει
Παρ' όλα αυτά μέσα στο Μάταιο και στο Τίποτα.

* *Επειδή από τέκνο του Διός εκείνος
Μες στην Άρπυιας τις αρπάγες πάλευε
Κι ευλαβέστατα υπογραφόταν: Scardanelli*

ΕΛΕΓΕΙΟ ΤΟΥ GRÜNINGEN
Μνήμη Friedrich von Hardenberg

Δάση της Ρηνανίας πριν καιρό πολύ σταματημένα μέσα μου
Και ξανά τώρα σαν από κέρας κυνηγετικό ερχόμενα
Οικόσημα και δέντρα γενεαλογικά που δωδεκαετής άθελά μου
ανακάλυπτα

Es war der erste einzige Traum

Söfchen μου σένα εννοώ

Σαν να σε βλέπω ακόμη να περιδιαβάζεις κάτω απ' τις δεντροστοιχίες
Ή και καμιά φορά στο φως με προσοχή να υψώνεις
Θραύσμα γαλαζωπό από πέτρωμα που φαίνονται οι ραβδώσεις του
οπόταν

Όλες ιριδωμένες οι ώρες του έτους αρχινούν με βόμβο
Να στροβιλίζονται γύρω απ' το κεφάλι σου (Τα μάτια μου
Ασταμάτητα προσηλωμένα στο φωτεινό σημείο του κέντρου)
Έτσι που πάλι σήμερα να γίνεται και να 'ναι
Δεκαεννιά Μαρτίου του χίλια επτακόσια ενενήντα επτά

Τόλμημα πρώτο αυτό. Και δεύτερο: να σ' αποκαθηλώσω από τους
αριθμούς της νύχτας

9: έφιππος φτάνει εκείνος που θα κοιμίσει τον άγγελο στο
στήθος σου

10: με χωνάκια λιλά μυριάδες το αναρριχητικό κατακαλύπτει
πόρτες και παράθυρα

11: βαρύς, πεσμένος ο ουρανός πιο κάτω κι απ' τις καπνοδόχους

12: γέρνει από το 'να μέρος το κρεβάτι σου

13: κάνει κύμα τρίτο η ειμαρμένη

14: και χωρίς εσένα, υποχθόνια η άνοιξη προωθεί τα καρποφόρα της

15: πως κυνηγιούνται τα νερά κάτω από τα χορτάρια!

16: άκου, άκου ομορφιά! Δες, δες ακόμα κάτι!

17: μέσ' από της ψυχής σου τη σχισματιά ωραιότερος δείχνει τώρα
ο τάφος

18: όπου να 'ναι φτάνει ο πιο μαύρος δυνατός αέρας των μαλλιών

της Ίσιδας
19: τόσο μεγάλος ο ουρανός και τόσο η γης μικρή για δύο ανθρώπους
μόνον

Μικρά χρυσά πετούμενα μωράκια της αναπνοής σου ακόμη
Πάνε κι έρχονται πάνω στην πέτρα και τις νύχτες παίζουνε φεγγάρι
Αλλ' εκείνος που σαν γλύπτης ήχων μουσική από μακρινούς
αστερισμούς συνθέτει
Νύχτα-μέρα εργάζεται. Και τι ντο φαιά τι σολ ιώδη ανεβαίνουν
Στον αέρα. Που κι οι βράχοι πιο ιερείς τέτοιο κλάμα το ευλαβούνται
Και τα δέντρα πιο πουλιά συλλαβές ομορφιάς ανερμήνευτης
Ομολογούνε. Ότι ο έρωτας δεν είναι αυτό που ξέρουμε μήτε αυτό
που οι μάγοι διατείνονται
Αλλά ζωή δεύτερη ατραυμάτιστη στον αιώνα

Έαρ έλα. Συνένοχος αφού είσαι. Κοίτα:
Τι βαθύ πράσινο τώρα τους ώμους της καλύπτει
Και πως εκείνος την κοιτάζει! Πως, υστέρα που επάλεψε να βγει
Μέσ' από τους ανθώνες ένα θάμβος μωβ τους αναρπάζει λίγο
ψηλότερα απ' το έδαφος
Καταμεσής Μαΐου αυτά θελήσανε οι θεοί
Κι άλλα που αγνωώ. Αλλ' αν ατυχής υπήρξε η φορά των πραγμάτων
Έκτοτε, μέγιστον ήταν το μάθημα. Επειδή
Αφότου δωδεκαετής μόλις σας εγνώρισα για μένα γίνατε
Δάση της Ρηνανίας ποταμοί των κοιλάδων άμαξες ιππείς αυλές
με κρήνες κι αετώματα

Η καθημερινή πρώτη σελίδα του μετα-θανάτου.

ΣΟΛΩΜΟΥ ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΚΑΙ ΔΕΟΣ

Μισόβγαινε απ' τον ύπνο η πολιτεία. Των καμπαναριών αιχμές
Κοντοί σημαιών και κάτι πρώτα πρώτα τριανταφυλλιά
Στου μικρού παραθύρου σου -που ακόμη φώταγε- το μαρμαράκι
Α κει μονάχα να 'ταν
Ένα κλωνάρι με δαφνόκουκα να σου άφηνα για καλημέρα
Που τέτοιας νύχτας την αγρύπνια πέρασες. Και τη γνωρίζω
Πάνω σ' άσπρα χαρτιά πιο δύσβατα κι απ' του Μεσολογγιού
τις πλάκες

Ναι. Γιατί σ' είχε ανάγκη κάποτε τα χείλη σου χρύσωσε ο Θεός

Και τι μυστήριο να μιλάς κι οι φούχτες σου ν' ανοίγονται
Που κι η πέτρα να ποθεί ναού νέου να 'ναι το αγκωνάρι
Και το κοράλλι θάμνους λείους να βγάνει για ν' απομιμηθεί
το στέρνο σου

Όμορφο πρόσωπο! Καμένο στις λαλιάς που πρωτάκουσες
την αντηλιά και ανεξήγητα τώρα
Γινωμένο μέσα μου δεύτερη ψυχή. Τη στιγμή που η πρώτη
Σε μια γη μπλε της βιολέτας μ' άγριες χαιίτες τρικυμίας
Όστρακα κι άλλα του ήλιου ευρήματα να γυαλίζει καταγίνονταν
Ωσάν τα εκμαγεία του νου σου να μην είχαν κιάλας
Φύση βγάνει περασμένη απ' όλες του θυμού των θεών τις αστραπιές
Ή για λίγο να μην είχε από δική σου χάρη μέσα μου
Μισανοιχτό μείνει το Ακοίταχτο!
Αλλ' ο λέων περνάει σαν ήλιος. Οι άνθρωποι μόνο ιππεύουν

Κι άλλοι πεζοί πάνε· ώσπου μέσα στις νύχτες χάνονται. Παρόμοια

Κείνα που σκυφτός επάνω στο γραφείο μου ζητούσα να διασώσω
αλλ'

Αδύνατον. Πώς αλλιώς. Που και μόνο η σκέψη σου γινομένη από
καιρό ουρανός

Και μόνο η σκέψη σου μου 'καψε όλα τα χειρόγραφα

Και μια χαρά που η δεύτερη ψυχή μου

Πήρε σκοτώνοντας την πρώτη κίνησε με τα κύματα να φεύγει

Ο άγνωστος που υπήρξα πάλι ο άγνωστος να γίνω

Φοβερά μαλώνοντας οι άνεμοι

Ενώ του ήλιου η λόγχη πάνω στο σφουγγαρισμένο πάτωμα όπου

Σφάδαζα

μ'αποτελείωνε.

LA PÁLLIDA MORTE

Άσμος κι όμως πιάνεται

Όπως άνθος από τα ρουθούνια

Ο θάνατος. Μεσολαβούνε κτίρια σιωπηλά, τετράγωνα

Με απέραντους διαδρόμους αλλ' επίμονα

Η οσμή περνά πτυχές από λευκά σεντόνια ή βυσσινιά

Παραπετάσματα σ' όλο του δωματίου το μάκρος

Κάποτε μία ξαφνική αντανάκλαση φωτός

Ύστερα πάλι μόνον οι τροχοί από τ' αμαξίδια

Κι η παλιά λιθογραφία με την εικόνα

Του Ευαγγελισμού όπως φαίνεται μέσ' απ' τον καθρέφτη

Οπότεν, με το χέρι απλωμένο Εκείνος

Που όπως αγγέλλει σιωπά, όπως μοιράζει παίρνει

Χλωμός και με ύφος ένοχο (σαν να μην ήθελε αλλά πρέπει)

Πιάνει και σβήνει ένα ένα τα ερυθρά

Αιμοσφαίρια μέσα μου. Ίδια ο νεωκόρος τα κεριά την ώρα

Που έχοντας πάρει τέλος οι δεήσεις όλες

Υπέρ ευκρασίας αέρος και του σύμπαντος κόσμου ή

Προπαντός, υπέρ ων έκαστος κατά διάνοιαν έχει

Το εκκλησίασμα διαλύεται

Ω και αν έχω! Αλλά πως με τι

Γίνεται τρόπο να φανερωθεί το «μη λεγόμενον»

Που ενώ με τις ίριδες και με τ' ανεμοκλείτια ευλαλούν οι Μάιοι

Και με χλόες παν κατεβατές έως τη θάλασσα

Τη στιγμή που κι εκείνη ψιθυριστά κάτι απ' τ' αρχαία της μυστικά

Ολοένα εκμυστηρεύεται, άφωνος μένει ο άνθρωπος

Η ψυχή μόνον. Αυτή

Σαν μητέρα νεοσσών όπου κίνδυνος κάνει φτερούγα

Και από τις καταγίδες μέσα λίγα ψίχουλα

Γαλήνης υπομονετικά συνάζει· ώστε αύριο, μεθαύριο

Κείνα που κατά διάνοιαν έχεις με καινούριο σπιλινό πτίλωμα

Στους αιθέρες ν' ανοιχτούν κι ας ανοιγοκλειούν οι θύρες άδικα

Στα ουράνια κατοικητήρια

Ξέρει ο Άγγελος. Και δειλά το δάχτυλο αποσύρει

Που ξανά κυανό το χρυσό γίνεται και μια ευωδιά

Σμύρνας καιούμενης ανεβαίνει ως τον ρόδινο θόλο

Μονομιάς ανάβουν τα κεριά σ' όλα τα μανουάλια
 Ύστερα όλοι ακολουθούν. Πατημασιές επάνω στα βρεμένα φύλλα
 Επειδή και οι άνθρωποι αγαπούν τους τάφους και με ευλάβεια
 σωρεύουν όμορφα λουλούδια εκεί
 Όμως απ' αυτούς, ο θάνατος, κανένας δεν γνωρίζει τίποτε να πει
 Μόνον ο ποιητής. Ο Ιησούς του ήλιου. Ο μετά κάθε Σάββατο
 ανατέλλοντας
 Αυτός. Ο Είναι, ο Ήταν και ο Ερχόμενος.

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Περασμένα μεσάνυχτα σ' όλη μου τη ζωή

Σαν σε χαμηλωμένο Γαλαξία το κεφάλι μου βαρύ
 Κοιμούνται οι άνθρωποι με τ' ασημένιο πρόσωπο· άγιοι
 Που άδειασαν από τα πάθη κι ολοένα τους φυσάει ο αέρας μακριά
 Στον κάβο του Μεγάλου Κύκνου. Ποιος ευτύχησε, ποιος όχι
 Και ύστερα;

Ίσα τερματίζουμε όλοι στερνά μένουν
 Ένα σάλιο πικρό και στο αξύριστό σου πρόσωπο
 Χαραγμένα ψηφία ελληνικά που το ένα στο άλλο ν' αρμοστούν
 αγωνίζονται ώστε
 Η λέξη της ζωής σου η μία εάν...

Περασμένα μεσάνυχτα σ' όλη μου τη ζωή

Περνάν τα οχήματα της Πυροσβεστικής, για ποιαν από
 τις πυρκαγιές
 Κανείς δεν ξέρει. Σ' ένα δωμάτιο τέσσερα επί πέντε ντουμάνιασε
 ο καπνός. Προεξέχουν μόνον
 Η κόλλα το χαρτί και η γραφομηχανή μου. Πλήκτρα
 Χτυπά ο Θεός και αμέτρητα είναι τα βάσανα έως το ταβάνι
 Κοντά να ξημερώσει

για μια στιγμή φανερώνονται οι αχτές με κάθετα
 Πάνω τους τα βουνά σκούρα και μωβ. Αλήθεια θα 'ναι φαίνεται ότι
Ζω για τότε που δεν θα υπάρχω

Περασμένα μεσάνυχτα σ' όλη μου τη ζωή

Κοιμούνται οι άνθρωποι στο 'να τους πλευρό, τ' άλλο τους
 Ανοιχτό να βλέπεις που ανεβαίνει κύματα
 Κύματα η ζωή και να 'ναι τεντωμένο το χέρι σου
 Σαν του νεκρού τη στιγμή που του παίρνεται η πρώτη αλήθεια.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΟΥ ΠΑΝΤΑ ΒΡΕΧΕΙ

Τι, παλαιότερο απ' το χρόνο σαν χρυσού κοίτασμα
 Μες στην ιλύ του νου σου πιθανόν έλαμψε ώστε
 Άσταлта κι άπιαστα ορατά γίνονται τώρα
 Και χωρίς έτος να έχουν χρώματα ή οσμές
 Η ζωή σου λες αρχίζει, να:
 Σάββατο Κυριακή Δευτέρα Τρίτη

Μα γαλάζιο το πιο συγκινητικό, Τετάρτη Πέμπτη
 Φτάνει ο ήχος απ' τα ζώα που πίνουν προχωρεμένα μέσα
 στο χρυσάφι
 Κει βάλλει Μικηναίος Θεός

Μια πυρκαγιά ομορφιάς λευκής ύστερα που οι Ήρωες έφυγαν
Και οι φθόγγοι άτεγκτοι φθάνουν
Σάββατο Κυριακή Δευτέρα Τρίτη

Χλώρης της ουρανίας Μέδουσα και Γη
Σαν άτρακτος από άνθη μες στα κύματα
Των μουσικών φωνών η αγάπη τρέμει
Το ένα ή δύο που χάνονται κι άπρακτος μένει ο αέρας
Πριν σε κάμινο ύσγινη ακουσθεί
Σάββατο Κυριακή Δευτέρα Τρίτη

Πλην οι χρησιμοί, Τετάρτη Πέμπτη, δρουν με ασήμι της Μαρίας
και όστρακα
Τις νύχτες που έχουν το ελεύθερο οι αισθήσεις
Ίδιες νόμοι του σύμπαντος πιστεύεις είναι
Δω ή εκεί το μεγάλο κεφάλι του Ιερέα και υστέρα
Η καμπάνα της σελήνης πάνω απ' τα κιγκλιδώματα
Όμικρον άλφα κι έψιλον απ' τα Παντοτεινά.

ΑΣΗΜΟΝ

Έντεκα του Αυγούστου απόκρημνες κι άνθρωπος κανείς
Μήτε και σπίτι. Μόνο βοές, βοές και μία
Θάλασσα πεινασμένη που ορμάει να φάει μαράζι απ' τα παλιά
ορυχεία σου
Κείνα των κίτρινων καιρών με τον μεγάλο μαύρο σκύλο
Γαβ η αγάπη· γαβ η απάρνηση· γαβ η Μαρία και η
Προσκύνησις των Μάγων γαβ όλα σου τα υπάρχοντα
Γεννηθείς; Εν; Έτος; Θρήσκευμα; Κενό.

Ενώ

Κάτω από τα σαν παλαιά παλίμψηστα
Κάθετα τείχη όπου δυο-τρεις ακόμη θυρεοί διακρίνονται
Περνάν οι Ούγοι με τις Αουγκουστίνες τους και με τα
κυνηγετικά τους

κουδουνάκια ή άλλα χωρικών παιχνίδια

Στον πλαγιάυλο. Και στρατός πολύς ύστερα, μαύρος
Σειρήνες. Το νοσοκομειακό. Και δεξιά στο βάθος ένα
Μέγα πετρελαιοφόρο με δάσος γερανούς
Που πλέει κατά τα δυτικά και απομακρύνεται

Κάπως έτσι κι εμείς. Κι άλλοι επιστρέφουν. Αλλ'
Ούτ' ενός το άηχο σώμα με τ' αγγίγματα όσα
Γνώρισε να συνωθούνται μέσα του δεν φανερώνεται
Μονομιάς να πέσει

όπως πέφτει το κακό

η αλήθεια

Όμως φαίνεται ότι σαν αποσπασμένες
Από κοίλα παλαιών νεκρών ακόμη και όταν
Φως φέρνουν, σκοτεινές είναι οι θεότητες
Και ποτέ κανενός (όπως των ερωτευμένων κάποτε που εγγίζονται
τα ματοτσίνορα
Μια στιγμή τους εφάνηκε είδανε την ύφανση του πεπρωμένου)
Δεν εδόθηκε κάτι να διακρίνει
Όμορφο κι όλο ερείπια όπως ο πρώτος έρωτας

Α τι να πεις που κι έναν μόνον

Αναστεναγμό ν' ανοίξεις θα σε ρίξει χάμου ο άνεμος

Γαβ η αγάπη· γαβ ο Ιούδας με το φυγαδευμένο βλέμμα του
Γαβ του κόσμου όλου οι αποστάσεις και οι μακρύτατοι καιροί
Δεν ακούγεται πια τίποτε. Κείνο που 'θελε ο Θεός
Η ψυχή μου, η προς στιγμής αιώνια, το 'νίωσε
Και ξανά βρήκε το νόημα της υλακής του ο σκύλος

Να 'τες τώρα που σιγά σιγά
Επιστρέφουν οι στεριές. Υπόσταση λαβαίνουν οι άνθρωποι
Στην παλιά του θέση ξαναρχινάει ν' αναβοσβήνει ο φάρος
Και το σπίτι το κόκκινο αργοπορεμένο
Στ' ανοιχτά του κάβου στέκει αρόδο μ' αναμμένα φώτα
Μασουλάνε χόρτο σκοτεινό τα περιβόλια
Και θολή θωρείς μες στους αιθέρες να
Κατεβαίνει μ' ένα δίσκο φρέζες τρέμουσες
Η γυναίκα που τη λεν Γαλήνη.

Η ΧΑΜΕΝΗ ΚΟΜΜΑΓΗΝΗ

Αλλάζοντας πλευρό μέσα στον ύπνο μου ήχησαν
Άξαφνα μου εφάνηκε, παράφωνες
Καιρών άλλων σάλπιγγες όπως μέσα στα έργα
Κάποτε του κινηματογράφου που καλπάζοντας
Ακολουθούν ιππείς άλλοι με δόρατα
Κι άλλοι κραδαίνοντας τριγωνικά σημαιάκια

Μες στις ακαθαρσίες

Του καλοκαιριού τη λάβρα και τις καβαλίνες
Άγγελοι προ Χριστού

απιθώνανε πουλιά στοές και φοινικόδεντρα

Πάνω στην άμμο· ξέροντας πως αυτά όλα ένα όνειρο είναι
Που θα το δω μια μέρα κουρασμένος και σε άκρα απόγνωση

Όμως δεν είναι πάντα σε όνειρο που όλοι μας γυρεύουμε
Από μια σ' άλλη γενεά κείνο το ήλεκτρο
Που έκανε των ανθρώπων πράους τους δεσμούς
Την άγνωστη φαιά ουσία που ήξερε
Νόμους διαφανείς να διατυπώνει· ώστε ο ένας του άλλου
Τις κοιλάδες τις μέσα του, είτε με νέφη
Καλυμμένες είτε σε ήλιο εκτεθειμένες, ασκεπής ν' απενίξει
Ναι, κανείς δεν ξέρει. Μια υπόθεση όλα και συγνώμη
Αλλά χρόνους πολλούς μετά που οι άνθρωποι συνοίκησαν
Είμαστε ακόμη στα δεσμά. Λοξές περνάν οι αχτίδες
Από τα ματόκλαδα κι ίριδα πάνω στ' αρμυρό
Το δάκρυ βγάνουν. Από κει το φως των Μάγων
Κι η πορεία για κει όπου η Προσκύνησις άλλο νόημα
Ν' αποκτήσει γίνεται

Άλλοι ας φάχνουνε για λείψανα κι ας δοκιμάζουνε
Φτυαριές μέσα στην Ιστορία τα χώματα. Η πραγματικότητα
Ωφελεί εάν έπεται. Όμως το πριν, το είδωλο, μόνον αυτό
Σημαίνει που ο χρόνος πάνω του δεν πιάνει

Α γυναίκες γλιστερές όπως το ψάρι και ασημένιες εάν
Σας αγαπάν. Έφηβοι με τα ξανθωπά μπουκλάκια που

Δικαιωματικά τον άλλον χαροποιείτε. Δωμάτια σκιερά
Στη θέση όπου υπήρχανε παρθένα δάση
Πέτρες και άλλα υλικά
Η ψυχή γίνεται, ωσάν άλλος Ευπαλίνος, μιαν
Επικράτεια μικρή πέραν του πόνου να εδραιώσει
Μικρή όσο κι η παλαιά Κομμαγηνή. Χαμένη όσο κι εκείνη
Και απλησίαστη

Προηγούνται οι Μονήρεις και μαζί τους, πίσω τους
Αιώνες τώρα για το Μη Εφικτό εξορμούν έθνη φυλές
Μ' αντανάκλαση μετάλλου στο τυραγνισμένο μέτωπο
Που ο ήλιος την τρισμεγεθύνει. Ασταμάτητα τρέχουν
Τρέχουν και κατευθείαν στο θάνατο εισβάλλουν
Οι ανυπεράσπιστοι
Ξέροντας ότι θα χαθούν αλλά ότι κάπου -

Τότε ακούστηκαν ιππείς. Ύστερα σάλπιγγες
Κι όλες μαζί σε μέγα βάθος ήχησαν ήησαν σαν αν αν αν.

ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΘΑΝΑΤΙΣΜΕΝΟΥ (ΕΝΥΠΝΙΟΝ)

Ολοένα πιο σιμά ολοένα πιο ψηλά
Ολοένα οι αχτές απομακρύνονται
Βουνά μεγάλα με βουνά μικρά στην αγκαλιά τους
Και μια παλάμη λιβαδάκι μια παλάμη θάλασσα

Στερνές πουλιών περιπολίες ελέγχουν τα περάσματα
Φωτεινά φραγκοστάφυλα και σκοτεινές φυκιότρυπες
Όπου μόλις άγγιχτος περνώ
αποβάλλοντας έρματα ένα ένα

Κι είναι τόσο η μουσική αθέατη
Κατασταλαγμένη ευδαιμονία μέσα μου ώστε
Μήτε λύπη καν είτε χαρά να δοκιμάζω δεν υπάρχει αλλ'
Ευλογημένος από τα φιλιά που ακόμη επάνω μου έμειναν
Κι ελαφρύς πιότερο ανεβαίνω
Περιχυμένος κυανό χρυσάφι από τον Fra Angelico

Κι όπως μέσα στα σκοτεινά του αμίλητου νερού
Περνάει μορφή να τη συλλάβουν μόνον
Οι παρθένες που μέλλει ν' αγαπήσουν
Έτσι από μια σ' άλλην εικόνα γης μεταμορφωμένης
Να φανεί γίνεται
Βαθιά μέσα στο πράσινο του αιθέρος
Πως από το πολύ της πίκρας έσωσε να βγάλω ένα χαμόγελο
Κι απ' τον ιαγουάρο του ήλιου ένα πουλάκι
Που σαν διάκος άγνωστων θαλασσινών τόπων
Λατρείας νυχτόημερα να κελαηδεί

Ολοένα πιο σιμά ολοένα πιο ψηλά
Πέρ' απ' τα πάθη πέρ' απ' τα λάθη των ανθρώπων
Λίγο ακόμη λίγο ακόμη
Μ' όλους τους ήχους των ερώτων έτοιμους ν' ανακρουστούν
Το ουράνιο αρχιπέλαγος:

Να η Κιμμώνη! Να το Λιγινό!

Το Τριαινάκι! Ο Αντύπνος! Ο Αλογάρης!
Η Ευβλωπούσα! Η Μάισσα!
Θάμβος! Που ακούω μωβ και γίνονται όλα
Ρόδινα με κατάσαρκα του αιθέρος το ύφασμα
Θρωώντας

κλαίω· που ξανά μου δίνεται
Να πατήσω χώμα υπέροχο καστανό τριγυρισμένο θάλασσα
Όπως των ελαιώνων της μητέρας μου καθώς
Το βράδυ πέφτει και μια μυρωδιά
Χόρτου που καίγεται ανεβαίνει αλλά
Φεύγουν κρώζοντας με λίγη
Στο ράμφος τους στρειδόφλουτζα οι άγριοι γλάροι

Στην κορυφή του λόφου ο Άγιος Συμεών
Λίγο πιο πάνω οι βάρκες των νεφών
Και ακόμη πιο ψηλά ο Αρχάγγελος με το βαθύ του βλέμμα όλο
συχώρηση.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΛΟΓΟΣ

Μετρημένο τόπο έχουν οι άνθρωποι
Και στα πουλιά δοσμένος είναι ο ίδιος άλλ'
Απέραντος!

Απέραντος ο κήπος όπου μόλις απο-
Χωρισμένος απ' τον (πριν και πάλι μεταμφιεσμένος μου αγγιχτεί)
Θάνατο, έπαιζα και μου έφταναν εύκολα όλα έως την απαλάμη

Ο ιππόκαμπος κείνος! Και της φυσαλίδας τσιουπ το σπάσιμο!
Του βατόμουρου το βαποράκι μες στα βαθιά των φυλλωμάτων
Ρεύματα! Κι ο πρωραίος ιστός όλο σημαίες!

Τι τώρα μου ήρθαν. Αλλά σαν χθες υπήρξα
Κι ύστερα η μακριά μακριά ζωή των αγνώστων η άγνωστη
Έστω. Και μόνο να τα λες ωραία ξοδεύεσαι όπως του νερού η ροή
Που ψυχή την ψυχή δένει τις αποστάσεις
Κι από 'να σ' άλλον Γαλαξία βρίσκεσαι να σχοινοβατείς
Ενώ κάτω απ' τα πόδια σου βοούν τα βάραθρα. Κι ή φτάνεις ή όχι

Αχ αγνά σχεδιασμένες πάνω στα σεντόνια μου πρώτες ορμές.

Θήλεις άγγελιοι
Που από ψηλά μου ενεύατε άφοβα να προχωρώ μες στα όλα
Μιας που κι από το παράθυρο να πέσω, η θάλασσα
Πάλι θα μου κάνει το άλογο
Το πελώριο καρπούζι όπου κάποτε ανίδεος εκατοίκησα
Κι οι μικρές εκείνες παρακόρες, το μαλλί τους λυτό που
Με τη νοημοσύνη ανέμου γνώριζε να ξετυλίγεται πάνω από
τις καμινάδες!

Τέτοια του κίτρινου στα μπλε αρμοσιά που αλήθεια να σαστίζεις
Και γραφές πουλιών που ο άνεμος τις μπάζει απ' το παράθυρο
Την ώρα που κοιμάσαι και παρακολουθείς τα μέλλοντα
Ξέρει ο ήλιος, Κατεβαίνει μέσα σου να δει. Επειδή τ' απέξω
Είναι καθρέφτης. Μες στο σώμα η φύση κατοικεί κι από κει
εκδικείται

Όπως σε μιαν αγριότητα ιερή σαν του Λέοντα ή του Αναχωρητή
Το δικό σου λουλούδι φυτρώνει

που το λένε Σκέψη

(Άλλο αν, και μελετώντας, πάλι βγήκα εκεί
Που το κολύμπι μ' έβγαζε απ' ανέκαθεν)

Μετρημένο τόπο έχουν οι σοφοί
Και στα παιδιά δοσμένος είναι ο ίδιος αλλ'
Απέραντος!

Απέραντος ο θάνατος δίχως μήνες κι αιώνες
Τρόπος κι εκεί να ενηλικιωθείς κανέναν· ώστε
Στις ίδιες κάμαρες ξανά στους ίδιους κήπους θα γυρνάς
Κρατώντας το τζιτζίκι που είναι ο Δίας και πάει από 'να
Σ' άλλον Γαλαξία τα καλοκαίρια του.

ΡΗΜΑ ΤΟ ΣΚΟΤΕΙΝΟΝ

Είμαι άλλης γλώσσας, δυστυχώς, και Ηλίου του Κρυπτού ώστε
Οι όχι ενήμεροι των ουρανίων να μ' αγνοούν. Δυσδιάκριτος
Καθώς άγγελος επί τάφου σαλπίζω άσπρα υφάσματα
Που χτυπιούνται στον αέρα και μετά πάλι αναδιπλώνονται
Κάτι να δείξουν, ίσως, τα θηρία μου τα χωνεμένα ώσπου τελικά
Να μείνει ένα θαλασσοπούλι τ' ορφανό πάνω απ' τα κύματα

Όπως και έγινε. Όμως χρόνια τώρα μετέωρος κουράστηκα
Κι έχω ανάγκη από γης που αυτή μένει κλειστή και κλειδωμένη
Μάνταλα πόρτες κρυφακούσματα κουδούνια· τίποτε. Α
Πιστευτά πράγματα μιλήστε μου! Κόρες που εμφανιστήκατε κατά
καιρούς
Μέσ' απ' το στήθος μου κι εσείς παλαιές αγροικίες
Βρύσες που λησμονηθήκατε ανοιχτές μέσα στους αποκοιμισμένους
κήπους
Μιλήστε μου! Έχω ανάγκη από γης
Που αυτή μένει κλειστή και κλειδωμένη

Έτσι κι εγώ, μαθημένος όντας να σμικρύνω τα ιώτα και να
μεγεθύνω τα όμικρον
Ένα ρήμα τώρα μηχανεύομαι· όπως ο διαρρήκτης το αντικλείδι του
Ένα ρήμα σε -άγω ή -άλλω ή -εύω
Κάτι που να σε σκοτεινιάζει από τη μία πλευρά εωσότου
Η άλλη σου φανεί. Ένα ρήμα μ' ελάχιστα φωνήεντα όμως
Πολλά σύμφωνα κατασκουριασμένα κάπα ή θήτα ή ταυ
Αγορασμένα σε συμφερτικές τιμές από τις αποθήκες του Άδη
Επειδή, από τέτοια μέρη ευκολότερα
Υπεισέρχεσαι σαν του Δαρείου το φάντασμα ζωντανούς και
πεθαμένους να κατατρομάξεις

Εδώ βαρεία μουσική ας ακούγεται. Κι ανάλαφρα τα όρη ας
Μετατοπίζονται. Ωρα να δοκιμάσω το κλειδί. Λέω:
καταρκυθμεύω

Εμφανίζεται μεταμφιεσμένη σε άνοιξη μια παράξενη αγριότητα
Με παντού βράχια κοφτά κι αιχμηρά θάμνα
Ύστερα πεδιάδες διάτρητες από Δίες κι Ερμήδες
Τέλος μια θάλασσα μουγγή σαν την Ασία
Όλο φύκια σχιστά και ματόκλαδα Κίρκης

Όστε λοιπόν, αυτό που λέγαμε «ουρανός» δεν είναι· «αγάπη» δεν
«αιώνιο» δεν. Δεν
Υπακούουν τα πράγματα στα ονόματά τους. Πλησιέστερα του

σκοτωμού
Καλλιεργούνται οι ντάλιες. Κι ο βραδύς κυνηγός μ' αιθερίου
θηράματα
Επιστρέφει κόσμου. Κι είναι πάντοτε -φευ- νωρίς. Αχ
Δεν υποψιαστήκαμε ποτέ πόσο υπονομευμένη από θεότητα είναι
Η γη· τι χρυσός ρόδου αέναου της χρειάζεται ν' αντισταθμίζει
Το κενό που αφήνουμε, όμηροι όλοι εμείς μιας άλλης διάρκειας
Που η σκιά του νου μας αποκρύπτει. Ας είναι

Φίλε συ που ακούς, ακούς της ευωδιάς των κίτρων
Τις μακρινές καμπάνες; Ξέρεις τις γωνιές του κήπου όπου
Εναποθέτει τα νεογνά του δειλινός ο αέρας; Ονειρεύτηκες
Ποτέ σου ένα καλοκαίρι απέραντο που να το τρέχεις
Μη γνωρίζοντας πια Ερινύες; Όχι. Να γιατί καταρκυθμεύω
Που οι βαριές υποχωρούν αμπάρες τρίζοντας κι οι μεγάλες θύρες
ανοίγονται
Στο φως του Ήλιου του Κρυπτού μια στιγμούλα, η φύση μας η τρίτη
να φανερωθεί
Έχει συνέχεια. Δε θα την πω. Κανείς δεν παίρνει τα δωρεάν
Στον κακόν αγέρα ή που χάνεσαι ή που επακολουθεί γαλήνη

Αυτά στη γλώσσα τη δική μου. Κι άλλοι άλλα σ' άλλες. Αλλ'
Η αλήθεια μόνον έναντι θανάτου δίδεται.

ΤΟ ΥΣΤΕΡΟ ΤΩΝ ΣΑΒΒΑΤΩΝ

Σσς... πια τίποτε· τίποτε άσπρο ή λείο πια τίποτε
Μεθυστικό, μελωδικό, τίποτε· κανένα φωτισμένο από το πίσω μέρος
Νέφος ή συντροφιά του ανθρώπου έστω
Κάτι πένθιμο, λιποθυμιστικό, ύστερα που η μέρα των Παθών
Πήρε να γέρνει με το πλάι αργά και να βυθίζεται

*Ποια ψυχή να φεύγει και μυρίζει
Τόσο δυνατά ο αέρας κι άλλο δεν αντέχω*

Σσς... μέσα στα σκοτεινά κανείς δεν ξέρει· παρεχτός
Καταπάνου στις κροκάλες, άκου, γδούποι απόκοσμοι όπως των
ψαράδων ή
Σωμάτων που εισχωρούν το ένα στο άλλο ενώ τρέμει όλος ψυχή
Ο αιθέρας

κι ένα αστέρι αδόκητα βρίσκει το θάρρος με το μέτωπό σου
ν'αγγιχτεί

*Όλος λάθη φεύγω· φιλιά που επάνω μου έμειναν
Και τι ωραία στο ύψωμα τα κυπαρίσσια*

Τι ωραία και πάλι ν' αποχτούν αρχίζουν υπόσταση άλλη
Τα ουράνια γεγονότα. Των άστρων τα διατσέντα, οι λύπες, οι ευωδιές
Κι οι άλλες που απώλεσες παλαιές αισθήσεις επάνω στ' ουρανού
την ύλη

Να 'τες τώρα που διαγράφονται: ο λίθος και το μνήμα κι ο
στρατιώτης

Οι λευκές των γυναικών καλύπτρες κι η μακρά
Συνοδεία των αδικοχαμένων

*Καιροί που πριν πολύ από τους γονιούς μου
Μ' ορφανέψατε κι αποκούμπι αλλού δε βρήκα*

Σσς... μα κανείς, κανείς δεν ξέρει. Μήτε αέρας καν
Αν είναι αυτός που όταν στοχάζεσαι, τρελαίνει. Πιστευτός γίνεσαι
από μόνου σου

Επειδή

τα χέρια σου ήταν μαθημένα σε δεντρόκηπους όπου
Η θάλασσα εισχωρεί και τραβιέται γεμίζοντας μικρά λουλούδια
Φυσάει, φυσάει και λιγοστεύει ο κόσμος. Φυσάει
Φυσάει και μεγαλώνει ο άλλος· ο θάνατος ο πόντος ο γλαυκός
κι ατελεύτητος
Ο θάνατος ο ήλιος ο χωρίς βασιλέματα.